

Manifest for De frie fagforeningers Centralbestyrelse

Centralbestyrelsen blev stiftet i januar 1874 med det formål at danne et "fast socialdemokratisk Arbejderparti over hele landet". Medlemsorganisationerne var fagforeninger, men fra 1875 kunne rene politiske organisationer optages i Centralbestyrelsen.

På den første kongres på Gimle 6.-8. juni 1876 var der 75 repræsentanter fra 56 organisationer med ca. 6.000 medlemmer til stede. Heraf var de 41 foreninger fagforeninger eller faglige foreninger.

Manifest fra de frie Fagforeningers Centralbestyrelse i København, august 1874

Danmarks Arbejdere!

Centralbestyrelsen føler sig herved forpligtet til at udstede følgende Manifest for at udtale sig om de Grundsætninger, der vil være bestemmende for dens Virksomhed, og de Formaal, den vil stræbe hen til. Vi erklærer derfor, at vi virke hen til at danne et fast social-demokratisk Arbejderparti over hele Danmark, og vi har vedtaget at slutte os om nedenstaaende Program, der i sine Hovedpunkter er det samme, som Louis Pio i sin Tid udstedte.

Vi vil virke for den arbejdende Klasses Frigørelse fra det bestaaende Lønningssystem ved Afskaffelsen af den nuværende Produktionsmaade ved private Kapitaler, i hvis Sted der bør træde den fælles, af Staten organiserede Produktion, hvor enhver Arbejder faar det fulde Udbytte af sit Arbejde. Som de nærmest liggende Fordringer opstiller vi Følgende:

1.
Indførelse af Normalarbejdsdagen; Indskrænkning af Kvinders og Forbud mod Børns Anvendelse til Fabrikarbejde, samt Ophør af den ved Tugt- og Forbedringshusarbejdet med de frie Arbejdere frembragte Konkurrence.
2.
Oprettelse af Produktionsforeninger og disses Understøttelse af Staten ved Kredit af Statens Midler under demokratiske Garantier.
3.
En bedre Skoleundervisning; tvungen og gratis Undervisning i Folkeskolerne og gratis Undervisning i alle offentlige Lærestalter.
4.
Statskirkens Ophævelse ved Lov og Ophævelse af tvungen Religionsundervisning i Skolerne.
5.
Ophævelse af alle Forrettigheder, der hidrører fra Stand eller Fødsel.
6.
Fuldstændig Presse-, Forenings- og Forsamlings-Frihed.
7.
Indførelsen af Edsvorne- og Voldgiftsdomstole; Offentlighed og Mundtlighed i Rettergangen, fri Retspleje, samt Dommernes Valg ved Folket.

8.

Afskaffelsen af alle indirekte Skatter og Indførelsen af direkte Indkomstskat med stigende Skala, samt en større Skat på Arv.

9.

Oprettelsen af et Folkeværn i Stedet for en staaende Hær.

Da den politiske Frihed er den uundværlige Forudsætning for de arbejdende Klassers økonomiske Frigørelse, og det sociale Spørgsmaal er uadskilleligt fra det politiske, opstiller vi som første politiske Fordring:

1.

Den almindelige, direkte og lige Valgret for alle Statsborgere fra 22 Aars-Alderen, saavel med Hensyn til Rigsdags-, Amts- og Kommunalrepræsentation som til enhver anden Repræsentation.

2.

De valgte Repræsentanter modtager passende Diæter.

I Betragtning af, at Kampen for den arbejdende Klasses Befrielse ikke er nogen Kamp for Klasse-Privilegier og Forrettigheder, men for lige store Rettigheder og lige store Pligter, og for Afskaffelsen af ethvert Klasseherredømme, at Arbejderklassens politiske og økonomiske Befrielse kun er mulig, når Kampen føres i Fællesskab og med Enhed, vil vi ved alle de lovlige Midler, der staar til vor Raadighed, virke hen til, at det social demokratiske Arbejderparti i Danmark faar en ensartet Organisation, og **de frie Fagforeningers Centralbestyrelse i København** anses for den øverste Ledelse i Partiets sociale og politiske Anliggender og Dgbladet "**Social-Demokraten**" for vort Organ i Pressen.

Vi opfordrer derfor alle Arbejdere til at danne og indtræde i Fagforeninger og slutte sig til os for at virke i Fællesskab til det store ædle Maal:
Arbejderklassens materielle og aandelige Vel.

København, i August 1874

Paa Centralbestyrelsens Vegne
E.W. Klein